

Otte og tredivte Møde.

Onsdagen den 5te December 1888, Nr. 1.

Sekretæren, Hansen (Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds), oplæste Protokollen for forrige Møde; denne blev derefter underskrevet.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af: Forslag til Lov om Anlæg af en Jernbane fra Ebeltoft til en Station paa Narhus-Nyom Banen.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2385 ff.)

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Th. Christensen): Derjom man vilde rette det Spørgsmaal: Naar bør Jernbaneforslag fremkomme ved privat Initiativ, saa vilde Svaret derpaa selvfølgelig afhænge af de vedkommende Baners Nødvendighed eller Nødvendighed; men det vilde tillige afhænge af den Mulighed, der maatte være for at faae Forslaget gennemført. Thi hvem af os ønsker ikke, saa vidt muligt, at forhindre, at Lovgivningsmagten sættes i Bevægelse for uigjennemførlige Ting. Da det imidlertid er saare vanskeligt for en Forslagsstiller paa Forhaand at afgjøre sit eget Forslags Skjæbne — han vil i Regelen selv have det bedste Haab — og da den Repræsentants Stilling ikke i Almindelighed kan betragtes som særlig misundelsesværdig, der har det Hverv her i Rigsdagen at indbringe Forslag om Hjælp og Begunstigelse for hans Valgkreds, saa haaber jeg, at de ærede Medlemmer indsthybe, at vi ere fremkomne med Forslaget paa den Maade, og at man vil tillade mig nu i nogle Dieblkke at fremdrage enkelte for vedkommende By og Egn Sagen vedrørende Interesser, samt andre for Sagen gavnlige Formaal, som kunne antages at tjene til Anbefaling for Forslagets Gjennemførelse, Maaste jeg endnu maatte forudstikke en lille Bemærkning, før jeg gaar over til at omtale selve Forslaget. Ved Behandlingen af vore

Forslag om Jernbaner har selvfølgelig det økonomiske Hensyn været det i første Linie overveieende Bestemmende, altsaa Spørgsmaalet om Muligheden af, at en saadan Jernbane kan give tilstrækkeligt Udbytte. Dette skal imidlertid ikke forståas saaledes, at vi altid her ved Behandlingen af vore Sidebaner have foretrukket de Baner, der have havt den største Chance for strag at kunne give det største direkte Udbytte, nei, man har tværtimod som oftest ved Behandlingen deraf taget Hensyn til det indirekte i Stedet for det direkte Udbytte eller foretrukket det indirekte for det direkte. Man har med andre Ord foretrukket de vedkommende Statsborgeres Interesser for selve Statskassens, og deri har man unegtelig handlet rigtigt; thi kun derved er det blevet muligt for os at tilveiebringe et saa høfdigt Jernbanenet som det, der nu strækker sig over 200 Mil Statsbaner, repræsenterende en Kapital af 150—160 Millioner Kroner, foruden over 50 Mil Privatbaner, og hvorved det tillige er lykkedes at faae disse Foranstaltninger til at yde deres gavnlige Indvirkninger paa Landbruget og Industrien, Heders Opdyrking, Fiskeleiers Opkomst og meget Mere, kort sagt med Hensyn til Alt og Alle. Havde man derimod gaaet den modsatte Vej, havde man ved Behandlingen og Vedtagelsen af vore Love om Sidebaner kun havt Statskassens eller fortrinsvis overhovedet havt Statskassens Interesser for Die, da vilde man have set, at man til Dato kun vilde være naaet meget lidt frem med Sidebaner for Dernes Vedkommende og endnu mindre vidt i Jylland. Men denne hurtige Jernbanebygning, der vel undertiden tidligere — vel ikke i de senere Aar — har været fremmet med en Slags Jernbanefart, skal Ingen have Grund til at beklage sig over. Skulde det indtræffe, som Noale maaste have kunnet formode, at der vilde indfinde sig økonomiske Vanskeligheder for Staten, saa vilde det sandelig ikke være, fordi vi have bygget for mange, men snarere, fordi vi have bygget for saa Baner. Foruden de Interesser, som et Land har af Jernbaner — jeg har jo omtalt nogle — er der jo mange Interesser forøbrigt derved, og der er da hovedsagelig den, at Transportmidlerne paa den Maade blive betydeligt billigere. Jernbanerne ere egentlig den billigste Maade, hvorpaa Transporten kan ske, og kun paa den Maade bliver det i mange Tilfælde muligt at udføre Transport, hvor den ellers paa anden Maade ikke vilde kunne ske. Med disse almindelige Betragtninger for Die ere Forslagsstillerne fremkomne med Forslaget. — Jeg tør saaledes i Alminde-